

1699 maatschapscontract Catarina ten Wegen en Claes Noorden

dr L.J. Meilink-Hoedemaker

Ere wie ere toekomt. In 1989 publiceerde Rein Verhagen een biografie over Sybrandus van Noordt (1659-1705), organist van Amsterdam en Haarlem. Van Noordt had tussen 1699 en 1705 bemoeienissen met de Amsterdamse stads klok- en geschutgieterij, als adviseur bij gieten en stemmen. Voor Verhagen waren deze activiteiten bijzaak, maar hij leverde een mooi notenapparaat met verwijzingen naar het klokkengietersbedrijf. Een van zijn noten verwijst naar het contract dat Catarina ten Wegen, de kersverse weduwe van klokkengieter Claude Fremy, in 1699 noodgedwongen sloot met de meesterknecht Claes Noorden.

In het stadsarchief van Amsterdam kan je dit contract op microfilm raadplegen. Ik mocht bij wijze van uitzondering in 2011 het originele document bekijken en fotograferen. De foto's heb ik alleen maar een beetje opgelicht. Een transcriptie van de tekst staat op mijn website:

www.laurameilink.nl >steden >Amsterdam >Bron: Maatschapscontract 1699. Transcriptie 2010

Het artikel Transitie Klokkengieterij 1699 gaat wat dieper op deze situatie in. Volg dan onderstaande route:

www.laurameilink.nl >steden >Amsterdam >Transitie klokkengieterij 1699

Veel leesplezier.

Foliant notaris Nicolaas Brouwer

Bladzijde 974 - omslag

Bladzijde 974 verso niet beschreven

Bladzijde 975- Preambule en artikelen 1 en 2

Bladzijde 975 verso - artikelen 3 - 6

Bladzijde 976 - artikelen 7 - 10

Bladzijde 976 verso - artikelen 11 - 13

Bladzijde 977 - artikelen 13 - 15

Bladzijde 977 verso - artikelen 16-18

Bladzijde 978 - artikel 19, slotalinea en ondertekening

974.

Ally

Accord
van Jonckheit

N: 320.

Op den 22^{en} februarij 1721. uytentweyding
tusschen Luub Noord. & Salyaria tuss
Mayr. W. & van Land. J. & M.

Voorwaardin, en conditien,
 tusschen Claas Noordij, klock en
 gesijnt gietij ter vrom; vnde Ca-
 tharina ter Wye wed: van Lande
 sionij in sijn leuen klock is gesijnt
 gietij ter andere sijde verraant, in
 gevolg van overlede tusschen sijn
 zal sijn sionijst, oft maatlijap van
 klock is gesijnt gietij; waerter
 bij sijn van de Eed: haren sijn
 sionij Ordinaris dierse stad, op
 29 Januarii 1699 is gesijnt, de
 woungs vnde gesijnt gietijst,
 staande vnde gietijst op de
 Baan-graaf, ende Daags-molend
 poort vordiz tijd van sijn jariz,
 ingaande 10: Maii 1699 is vnde
 pierende Ult: April 17: vijft.

1
 Voorret, dat sionijst oft maatlijap van klock
 is gesijnt gietij, zal sijn, tusschen Claas Noordij
 vnde Catharina ter Wye weduwe van Lande sionij
 in, der tijd van sijn agherrenvolgende jariz in-
 gaande met 10: Maii 1699. Is sijn vnde voor
 dierse tijd, als sijn Compagnon van de stad, de
 woungs is gesijnt gietijst op de Baan-graaf
 gietijst geseer.

2
 Dat sijn klock is gesijnt gietij van dierse Comp:
 gidaas zal vordiz in de vrom gietijst van de
 stad gesijnt.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.

3.

Dat Laub Noo'dig zal zijn de muer der
klok is gesijnt giet; dat zij veroolyent na sijn
huyt zal aannemen, is atdank, ock dat sij
aller zal zijn de gantse dierth, is't bij
van't klok, is gesijnt giet; Zult dat sij alle
Zal doer wat yet wick van sij muer der klok is
gesijnt giet is: En dat op alle klok, die bij de
pagnien, Zullen gemaakt worden, de namy van
Noo'dig is wick van Landi Sirmi zal worden gesijnt

4.

Dat is specificatio off inventaris zal worden
gemaekt van alle de in't instrument is gesijnt
piz conuenerende de klok, is gesijnt giet, met
gaders van de staate werke, soo muer van de man
script, patrou, attesteringe van klok, ock cum
oek diergelijc, nagelate door de voornemde Landi
Sirmi, is dat is diergelijc van sijn zal worden
gesijnt, ock de is door de wick Sirmi, is Landi
bij Laub Noo'dig na sijn genomen, is gesijnt, is
worden voor sijn memorie.

5.

Dat alle die gespecificerde instrumenten, is gesijnt
sijppiz, midgader staate werke, is wat dat
muer bevonden zal worden, door de voornemde
Noo'dig, is't wick volk tij dier van de Comp
Zal worden gesijnt, is't ock de voornemde
Laub Noo'dig dier muer sijndemelike hie
bevonden, zult zij voor yet giberig van dier muer
Zal worden.

6.

Bij atflijting van sijn in't instrument ock
gesijnt zal muer ock ander is plaetge
maekt

maakt, ock giet
oek gesijnt
is verlijst
Zal aannemen
is sijn tot

Doo zal ock
dij om sijn
giet, is't m
muer bij sijn
giet muer
aldij tot vo
was, sijn i
prijnt is pe
daer gesijnt

De gemaekt
is bij Laub

Laub Noo
reliqua van
voornemde
die dier
to sijn.

Dier muer
vallen sijn
giet is ga
Zal sijn, is
muer zal pr
tij muer.
sijn partien

maakt, oft gekogt worden: Jelyk ook andere in tenimenten
oft gelyckzapper, die tot yet sijn, oft ander werck nodig
is verrijft zuller werden, de voornomde Claab Nooddiz
zal aannaker, oft koper voor werck van de Compagnie,
en jelyk tot wederzijde korter galff ende galff.

7.

Soe zal ook tot all wat nodig is gekogt te moeten
den om sijnz werck oft werck te maken oft te
gelyk, sijn materialen, jelyk inder soet, tuff, ende
andere by elk van de Compagnons daartoe de gelycke
gelycke moeten worden gecontroleert en betaalt. En by
aldien tot voortsettingen van de saken dier Comp: nodig
was, soeken intyge, oft sijn van panningen te gelyk, en
prompt en paraet te sijn, zal elk evenwel panningen
daartoe gezonden sijn en de gemene carva te formieren.

8.

De gemene carva zal sijn, en gezonden worden onder
en by Claab Nooddiz.

9.

Clab Nooddiz zal alle sijn maanden berijp werck en
relquia van de saken van dese Comp: door aen de
voornomde Catharina ter Wige, ofte aen ymand
die dier Catharina ter Wige daartoe zal geloven
te sullen.

10.

Alle winter die gedaen, en alle Laten die
vallen zuller: zuller geprofiteert en gedruygen worden
galff en galff: Jelyk sijnz Claab Nooddiz merker
zal sijn, en de carva zal jonden, sijn sijnz niet
meer zal profiteer, als de voornomde Catharina
ter Wige. Ende sijnz ook voor sijn dien t is moeyte
geen particulier loon gecichter.

... sijn die meerker van
... sijn verrijft met
... ardomen, oft dat
... sijn dier, en sijn
... sijn, sijn dat sijn
... van sijn merker
... op alle cloeken, die sijn
... t nodig, de namme van
... di sijn zal worden
... inventaris zal worden
... sijn merker en gelyckzapper
... h, en gelyckzapper
... werck, sijn merker van de
... iningz van cloeken, oft
... door de voornomde
... sijn van sijn
... de merker sijn
... t genomen en sijn
... noot.
... treden in tenimenten
... oft werck, en dat
... ditz, door de voornomde
... ten dier van de Comp
... sijn, als oft de
... merker sijnz
... t gelyckzapper van
... sijnz in tenimenten
... oft ander en sijn

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.

Ook zal Catharina te Wey, die drie soons heeft, deselve, oft eenige van diez vrygeyd geben, on der doord van het klock is geseint gicht: Selyk Claas Noordij, die konst aannemt, die voornoemde drie soons, oft die van diez de konst liest moecht geben, is daerover bequaam wanz, deselve de konst van het klock, is geseint gicht te leeren: En die daartoe soeking te onderwijzen, is ophouden, alst oft het sijn rijgers hinderen wanz, is dat als die vrouwe meerter aan leerlingen, is konstliedende persone seintdijg is: Des zynlijz deselve hinderen sijn ook mocht, alst gejoorsamen is voer compositoren, als goede leerlingen betaamt: sinder dat sijn Claas Noordij, is dat van onget soelaangende is qualijk compositoren, is het onderwijzen van die hinderen geseint zal sijn.

Desse Claas Noordij, die dorstet gicht, is deselve mocht homer te twintig aan, is dat van die liest sinder, on der Comp: alst knoght te dien, dat sijn die daerover zal mogt aannemen, is dat die noemde sijn dorstet is, vorder familie zal vermogen by Claas Noordij inhouden, is dat sijn de Comp: dient oft niet. Des dat ook in dat de weduwe van Claas Noordij gawe te, anderz sinder, lijk moecht geyden, deselve wed: met gawe may, is hinderen zal mogt blijven wenz.

Op dat Claas Noordij, is geseint, mocht zal mogt wend, verjndert: Des zal sijn gelyke seintde van die in sument. hande is hartig geben, alst de wed: van Claas Noordij, sijn met van sijn gicht is, gelyk zal sijn: Des belooft Claas Noordij, met van wenz, dat in plaatte van, is, niemand is, sinder, is die vrend, gicht de hinderen van, de wed: sinder, is die konst van het klock gicht, te zynlijz onderwijzen, oost geseint

2.
3.
2.
6.
8.
7.
8.
2.
4.
2.
6.
7.
9.
1.
3.
1.
1.
1.

infirmitez, patouers, afflicteeringz, vaz klobbhez, oft rancor,
 maniffesthez, oft diegelyke fathz by wylyz Cleand
 fimi nageleatz, selfs, oft door ander te veranderez, na
 tumahz, copierz, azz ander byghz de voozj. kindere
 behoud te mahz oft in jandz te geuz dinctweyk oft
 indrovelyk: Soo mede na verloop van de voozj. fies jarz
 welke Defte Compagnie zal durenz, metz mitemand an
 des byghz de wed: fimi, oft jarz kindere, weninge
 Compagnie van klock oft canongitiez aantreuzen. Voozj
 na verloop van de voozj. fies jarz, zal Claas Nooidez
 wte vermogz ge klock iz canongitiez alliez iz door
 fies selfs te door, indiez miz niet te fannz goet vind de
 voozj. Compagnie verder te prolongeaz.

14.

Over de Staatt werkez de wed: fimi te bejorenz: Soo
 zal de fter Claas Nooidez, na fies klock iz wtegevalle twee
 Staatt werkez vermogz, na az arthuzen, Ende gite
 tot gemerme conkez, Ende daeraz bejondz voozj. az
 de weduwe fimi zodanigz diz van de fter twee Staatt
 werkez, als de wed: zal geliez te kiefz, Ende jzt
 andere by Claas Nooidez bejondz voozj.

15.

Dek van de Compagnie zal met de voozj familie
 woninge, ez ghuysrekingz jrebez, iz voozj. gojuinde pte
 cotte, op die plaatfz, iz die verthokkez, alle dek bo
 jprokez az voor de voozj familie bejondz jreft, on
 daeraz fies woninge iz gebrongh te jrebez, gedurende
 de voozj. fies jarz, die Compagnie, te wtez de weduwe
 Claas fimi de kamer booz, de klock, de kamer
 daer jzt kanzeltje Saal, de grote Saal daermede
 aaz, Ende de ayter klock, met jzt gebrongh van de
 pomp. Ende Claas Nooidez de kamer aaz, de
 wyter-jand, de binnin-kokkez, jzt wab-jieft, bejondz
 al jzt gine dal booz, de fter twee Staatt werkez id. Ende

ky Myer, die dore fomm
 die voozj. fies jarz, on der
 die te dore onderwiffz iz de
 grichz: Sijck Claas Nooidez
 ou die fies, oft de voozj. fies
 jrebez, az daeraz bejondz
 van jzt klock, iz gijf jzt gite
 boanigz te onderwiffz, iz bejondz
 indiez waz, az jzt gite
 jngz, az hou fter
 jrebez kindere jzt wtegevalle
 e compofterz als gite
 jz Claas Nooidez iz ad van
 compofterz iz jzt indiez fies
 jze.
 die dochte gite, az jzt wtegevalle
 may die Luit jze, az de
 jze, dat jz die daeraz jzt
 wtegevalle fies dochte az
 by Claas Nooidez jze, az de
 niet. Die dat oek iz ad de
 fimi fies te jzt wtegevalle
 fies wed: met jze
 voozj. fies jarz.
 cooide iz gite, die wtegevalle
 az zal jz gite, fies jze
 hantz jze, az de
 met de voozj. fies jarz
 Claas Nooidez az de
 wtegevalle jze, fies
 van de wed: fimi
 te jze, az de voozj. fies jarz

In de int. teimintz is, geretheppuz, die bevonduz
 zullez vorduz daander de Comp: aangemaakt off
 aangekocht te zyn, zullez galax is galff vorduz
 gederelt, Jelyk ook de materialuz midjouders bysff
 is sent, is wat diez inder gemerz zal zyn.

Alle vorduz voormaarduz is rondituz, de partijuz
 contragenuz, vorduz, vth is de figne natekomuz is, te
 vorduz funder vorduz contravenuz. onder der band
 als na ruzgh. ter goeder trouw. Aldus gra-
 vorduz is geseftuz in den firdan. Op diez, vorduz
 firdanuz vorduz: nigen ontvorduz, te, vorduz daag
 vorduz de onderyuz. Notaris, is, gelykuz: En vorduz
 diez vorduz de vorduz partijuz contragenuz
 deze ondertekent

Claes Moorzen die + vorduz vorduz door
 Laguna te vorduz.
 als getuygez.

A. van Lanchon
 1699.

Adr. Root

J. Prouw.
 Not. Pub.
 1699.

van de contragenuz, vorduz
 zyn, die vorduz de figne
 hlev. felduz, Loks, de vorduz
 gend vorduz, na, gey, vorduz
 vorduz is.
 16.
 orzand fco binuz, de vorduz
 vorduz te overleguz, natekomuz
 daur zuluz, vorduz, vorduz
 firdanuz die de vorduz, vorduz
 vorduz gelykuz, vorduz
 hinderuz, on, opstuz, vorduz
 vorduz vorduz, vorduz
 als vorduz zal vorduz
 vorduz komuz gelykuz
 1.
 de Compagnuz, vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz door vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 Compagnuz, zal de vorduz
 vorduz, haer hinderuz, alle de
 vorduz, midjouders vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz, vorduz vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz vorduz vorduz
 vorduz vorduz vorduz

2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.